

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Gdańsku

LGD.411.004.14.2022

Pan
Dariusz Waleśkiewicz
Wójt Gminy Wicko
Urząd Gminy w Wicku
ul. Słupska 9
84-352 Wicko

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I/22/004/LGD – Funkcjonowanie funduszy sołeckich w wybranych gminach województwa pomorskiego

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy w Wicku, ul. Słupska 9, 84-352 Wicko (dalej: „Urząd”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Dariusz Waleskiewicz, Wójt Gminy Wicko, od 21 października 2018 r. (dalej: „Wójt”)
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Tworzenie funduszu sołeckiego i rozdysponowanie jego środków na sołectwa. 2. Wykorzystanie środków funduszu sołeckiego.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2022 r., z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed lub po tym okresie.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku
Kontrolerzy	1. Radosław Sobuś, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienia do kontroli: nr LGD/191/2022 z 30 listopada 2022 r. i nr LGD/76/2023 z 13 kwietnia 2023 r. 2. Beata Smyk, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/193/2022 z 2 grudnia 2022 r. (akta kontroli str. 1-2, 543-544)

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA	Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie funkcjonowanie w okresie objętym kontrolą funduszu sołeckiego w Gminie Wicko (dalej: „Gmina”).
Uzasadnienie oceny ogólnej	<p>Wójt terminowo przekazał sołtysom i Wojewodzie Pomorskiemu (dalej: „Wojewoda”) informacje o wysokości środków funduszu sołeckiego (dalej: „fundusz”), przypadających sołectwom w 2021 r. i 2022 r. Informacje przekazane Wojewodzie zawierały również prawidłowe dane o wysokości kwoty bazowej. Wysokość środków funduszu przypadających na dane sołectwo obliczono w prawidłowej wysokości.</p> <p>Wójt przyjął do realizacji wszystkie prawidłowo złożone przez sołectwa wnioski (26 wniosków o przyznanie środków z funduszu i 15 wniosków o zmianę przedsięwzięć lub ich zakresu przewidzianych do realizacji w ramach funduszu). Dwa otrzymane wnioski zostały prawidłowo odrzucone, z powodu ich złożenia po obowiązującym terminie.</p> <p>Badanie wykorzystania w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 30 września 2022 r. wszystkich środków funduszu w kwocie 596,7 tys. zł, na przedsięwzięcia zgłoszone przez 13 sołectw wykazało, że wykorzystano je zgodnie z zasadami określonymi w art. 2 ust. 6 ustawy o funduszu sołeckim³. Również badanie postępowań o udzielenie 18 zamówień publicznych (wszystkie z wyłączeniem ustawy – Prawo zamówień publicznych⁴, ze względu na ich wartość) wykazało, że przeprowadzono je zgodnie z wewnętrznymi regulacjami dotyczącymi zamówień o wartości poniżej 130 tys. zł. Przedsięwzięcia, na które wydano objęte badaniem środki, zostały zrealizowane.</p>

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623 (dalej: „ustawa o NIK”).

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Ustawa z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim (Dz. U. poz. 301, ze zm.).

⁴ Ustawa z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1710, ze zm.).

Wójt terminowo przekazał Wojewodzie wniosek o zwrot części wydatków poniesionych w ramach funduszu w 2021 r., a następnie korektę tego wniosku, wskazując w niej wymagane dane i prawidłowe kwoty wykonanych wydatków w ramach funduszu.

Stwierdzona nieprawidłowość w zakresie klasyfikacji wydatku budżetowego w wysokości 0,8 tys. zł nie miała istotnego wpływu na ocenę kontrolowanej działalności.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁵ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Tworzenie funduszu sołectkiego i rozdysponowanie jego środków na sołectwa

Opis stanu faktycznego

1.1. Rada Gminy, na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy o funduszu sołectkim, podjęła 15 marca 2016 r. uchwałę nr XV/26/2016 w sprawie wyrażenia zgody na wyodrębnienie funduszu sołectkiego w 2017 roku, która obowiązywała w kolejnych latach (m.in. w 2021 i 2022 r.), zgodnie z art. 2 ust. 3 ww. ustawy. Wykonanie uchwały powierzono Wójtowi.

Wysokość funduszu według uchwały budżetowej na 2021 r. wynosiła 424,7 tys. zł⁶, a na 2022 r. – 482,0 tys. zł⁷. Nie była ona zmieniana w trakcie roku budżetowego.

Rada Gminy nie korzystała z określonego w art. 4 ustawy o funduszu sołectkim prawa do zwiększenia wysokości środków funduszu ponad wysokość obliczoną na podstawie art. 3 ust. 1 ww. ustawy.

(akta kontroli str. 3-47, 533-536)

1.2. W badanym okresie w Gminie funkcjonowało 13 sołectw: Białogarda, Charbrowo, Geś, Łebieniec, Maszewko, Nowęcín, Roszczyce, Sarbsk, Szczenerze, Wícko, Wojciechowo, Wrzeście i Żarnowska.

(akta kontroli str. 48-181)

Wójt w terminie do 31 lipca roku poprzedzającego rok budżetowy, tj. zgodnie z art. 3 ust. 2 i 3 ustawy o funduszu sołectkim, przekazał:

- sołtysom wszystkich sołectw informacje o wysokości środków z funduszu przypadających danemu sołectwu w 2021 r.⁸ i 2022 r.⁹,
- Wojewodzie informację o wysokości przypadających danym sołectwom środków oraz o wysokości kwoty bazowej (K_b), o której mowa w art. 3 ust. 1 ustawy o funduszu sołectkim.

⁵ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁶ Uchwała nr XXI/106/2020 Rady Gminy Wícko z dnia 22 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Wícko na rok 2021 (załącznik nr 14 „Plan wydatków na przedsięwzięcia realizowane w ramach funduszu sołectkiego w roku 2021”).

⁷ Uchwała nr XXX/125/2021 Rady Gminy Wícko z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Wícko na rok 2022 (załącznik nr 14 „Plan wydatków na przedsięwzięcia realizowane w ramach funduszu sołectkiego w roku 2022”).

⁸ Sołectwa: Białogarda – 23,2 tys. zł, Charbrowo – 52,8 tys. zł, Geś – 19,0 tys. zł, Łebieniec – 29,8 tys. zł, Maszewko – 31,8 tys. zł, Nowęcín – 43,1 tys. zł, Roszczyce – 28,0 tys. zł, Sarbsk – 23,8 tys. zł, Szczenerze – 27,1 tys. zł, Wícko – 52,8 tys. zł, Wojciechowo – 28,0 tys. zł, Wrzeście – 35,9 tys. zł i Żarnowska – 29,9 tys. zł; w przypadku sołectw: Charbrowo i Wícko była to dziesięciokrotność kwoty bazowej (K_b).

⁹ Sołectwa: Białogarda – 26,3 tys. zł, Charbrowo – 60,0 tys. zł, Geś – 21,6 tys. zł, Łebieniec – 33,8 tys. zł, Maszewko – 35,8 tys. zł, Nowęcín – 48,7 tys. zł, Roszczyce – 32,1 tys. zł, Sarbsk – 26,9 tys. zł, Szczenerze – 30,7 tys. zł, Wícko – 60,0 tys. zł, Wojciechowo – 31,0 tys. zł, Wrzeście – 40,5 tys. zł i Żarnowska – 34,5 tys. zł; w przypadku sołectw: Charbrowo i Wícko była to dziesięciokrotność kwoty bazowej (K_b).

Kwota bazowa (K_b) dotycząca funduszu na 2021 r. wyniosła 5 281,19 zł, a na 2022 r. – 6 003,47 zł.

(akta kontroli str. 216, 260, 263)

1.3. Badanie wysokości środków z funduszu przypadających na dane sołectwo w latach 2021 i 2022 wykazało, że kwoty te obliczono według wzoru określonego w art. 3 ust. 1 ustawy o funduszu, uwzględniając:

- liczbę mieszkańców danego sołectwa według stanu na 30 czerwca 2020 r. (w przypadku funduszu na 2021 r.) lub 2021 r. (fundusz na 2022 r.), wynikającą z prowadzonego przez Gminę rejestru mieszkańców, o którym mowa w ustawie o ewidencji ludności¹⁰,
- kwotę bazową, którą obliczono jako iloraz wykonanych dochodów bieżących Gminy za rok 2019¹¹ (fundusz na 2021 r.) lub za 2020 r.¹² (fundusz na 2022 r.) oraz liczby mieszkańców zamieszkałych na obszarze Gminy, według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r.¹³ lub 31 grudnia 2020 r.¹⁴, ustalonej przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

(akta kontroli str. 182-216)

1.4. Do Urzędu wpłynęło 26 wniosków sołectw o przyznanie środków z funduszu na 2021 r. i na 2022 r. (po 13 w każdym roku).

Żaden wniosek nie obejmował wspólnej realizacji przedsięwzięć przez dwa lub więcej sołectw (art. 6 ustawy o funduszu sołeckim).

(akta kontroli str. 260-265)

1.5. Wójt otrzymał od sołtysów wnioski sołectw w terminie do 30 września roku poprzedzającego rok budżetowy, zgodnie z art. 5 ust. 4 ustawy o funduszu. Zawierały one dane wymagane art. 5 ust. 3 ww. ustawy, tj. wskazanie przedsięwzięć przewidzianych do realizacji na obszarze sołectwa w ramach przyznaných środków funduszu wraz z oszacowaniem ich kosztów i uzasadnieniem.

(akta kontroli str. 260-261, 263-264)

Oszacowane przez sołectwa koszty realizacji przedsięwzięć były objęte weryfikacją. Z wyjaśnień zastępcy Wójta wynikało, iż wnioski sołectw o przyznanie środków w ramach funduszu oraz wnioski o zmianę przedsięwzięć lub ich zakresu, były każdorazowo weryfikowane przez pracownika Urzędu, a sołtysi z radą sołecką planując wydatki w ramach funduszu, zwracali się do Urzędu z zapytaniem odnośnie aktualnych cen usług, robót czy dostaw, co pozwalało im oszacować koszty oraz wstępnie podzielić zadania i przyporządkować im odpowiednie kwoty. Szacując koszty zadania często też, podczas zebrania mieszkańców wstępnie ustalano ceny rynkowe usług i materiałów potrzebnych do ich realizacji. Ceny można było ustalić na podstawie cen w lokalnych sklepach i hurtowniach. Koszty usług były podawane przez wykonawców na różnego rodzaju portalach internetowych. Jeżeli na lokalnym rynku działali rzemieślnicy, można było zorientować się jaką cenę proponowali za daną usługę. Ponadto ceny materiałów i usług zamawianych przez Urząd były podane w ogłoszeniach o wyłonieniu wykonawcy dostępnych na stronie BIP Urzędu w zakładce „Zamówienia publiczne”. Dobrą praktyką w Urzędzie były również cykliczne, comiesięczne spotkania z sołtysami, podczas których sołtysi przedstawiali potrzeby mieszkańców, co pozwalało już przed samym zebraniem sołeckim, dokonać

¹⁰ Ustawa z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2022 r. poz. 1191, ze zm.).

¹¹ 31 787 476,91 zł według sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za 2019 r.

¹² 36 224 928,81 zł według sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za 2020 r.

¹³ 6019 mieszkańców.

¹⁴ 6034 mieszkańców.

rozeznania cenowego przez pracownika Urzędu, przekazując taką informację następnie sołtysowi.

(akta kontroli str. 535)

Zgodnie z art. 2 ust. 6 ww. ustawy przedsięwzięcia mieściły się w zakresie zadań własnych gminy określonych w art. 7 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym¹⁵, służyły poprawie warunków życia mieszkańców i były zgodne ze strategią rozwoju Gminy¹⁶. Ponadto stwierdzono, że wnioski uchwalone zostały przez zebrania wiejskie (art. 5 ust. 2 ustawy o funduszu sołeckim), a uchwały przekazano do Urzędu. Wszystkie wnioski przyjęto do realizacji.

(akta kontroli str. 233-259, 535)

Żaden z wniosków sołectw nie dotyczył pokrycia wydatków na działania zmierzające do usunięcia skutków klęski żywiołowej w rozumieniu ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej¹⁷ (art. 2 ust. 7 ustawy o funduszu sołeckim).

(akta kontroli str. 260-265)

1.6. W latach 2021-2022 Wójt otrzymał łącznie 17 wniosków sołectw o zmianę przedsięwzięć lub ich zakresu przewidzianych do realizacji w ramach funduszu na ww. lata (sześć wniosków w 2021 r. i 11 w 2022 r.), w tym dwa złożone po terminie określonym w art. 7 ust. 1 ustawy o funduszu (do 31 października danego roku budżetowego). Wnioski zostały uchwalone przez zebrania wiejskie i zawierały: wskazanie nowego przedsięwzięcia przewidzianego do realizacji (jeden wniosek dot. 2021 r.) albo zmianę zakresu zaplanowanych przedsięwzięć (pięć wniosków dot. 2021 r. i 11 dot. 2022 r.), w tym też z informacją o rezygnacji (dwa wnioski dot. 2022 r.). Wnioski zawierały także – zgodnie z art. 7 ust. 4 ustawy – oszacowanie ich kosztów i uzasadnienie. Wszystkie wnioski o zmianę przedsięwzięć lub ich zakresu przyjęto do realizacji, z wyjątkiem dwóch wniosków (na 2022 r.) o zmianę zakresu, złożonych po terminie.

(akta kontroli str. 261-262, 264-265)

1.7. W toku kontroli stwierdzono, iż Wójt prawidłowo odrzucił wnioski sołectw Białogarda i Maszewko o zmianę zakresu przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w ramach funduszu, z powodu ich złożenia w dniach 10 i 28 listopada 2022 r., tj. po terminie określonym w art. 7 ust. 1 ustawy o funduszu. Wójt poinformował o tym sołtysów (art. 5 ust. 5 w związku z art. 7 ust. 4 ustawy), wskazując powyższe jako powód odrzucenia wniosków.

Sołtysi nie skierowali, na podstawie art. 7 ust. 4 w związku z art. 5 ust. 6 ww. ustawy, wniosków do rozpatrzenia przez Radę Gminy.

(akta kontroli str. 266-281)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK pozytywnie ocenia realizację w okresie objętym kontrolą zadań związanych z tworzeniem funduszu w Gminie i rozdysponowaniem jego środków na sołectwa.

Wójt terminowo przekazał sołtysom i Wojewodzie informacje o wysokości środków funduszu, przypadających sołectwom w 2021 r. i 2022 r. Informacje przekazane Wojewodzie zawierały również prawidłowe dane o wysokości kwoty bazowej. Wysokość środków funduszu przypadających na dane sołectwo obliczono w prawidłowej wysokości.

¹⁵ Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, ze zm.).

¹⁶ Uchwała nr VII/46/2015 Rady Gminy Wicko z dnia 30 czerwca 2015 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Wicko na lata 2015-2022.

¹⁷ Dz. U. z 2017 r. poz. 1897.

Wójt przyjął do realizacji wszystkie prawidłowo złożone przez sołectwa wnioski (26 wniosków o przyznanie środków z funduszu i 15 wniosków o zmianę przedsięwzięć lub ich zakresu przewidzianych do realizacji w ramach funduszu). Dwa otrzymane wnioski zostały prawidłowo odrzucone, z powodu ich złożenia po obowiązującym terminie.

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

2. Wykorzystanie środków funduszu sołeckiego

2.1. Kwoty wydatków budżetowych ogółem zrealizowanych w ramach funduszu wyniosły: w 2021 r. 394,0 tys. zł (93% planowanych wydatków), a w 2022 r. (do 30 września) – 202,7 tys. zł (42%).

Niższe od planowanego wykonanie funduszu w 2021 r. dotyczyło wydatków w rozdziałach klasyfikacji budżetowej: 01008 – Melioracje wodne (brak wydatków), 60016 – Drogi publiczne gminne (92,6% planu), 90004 – Utrzymanie zieleni w miastach i gminach (68,4%), 92109 – Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby (90,3%), 92601 – Obiekty sportowe (97,1%) oraz 92695 – Pozostała działalność w dziale 926 – Kultura fizyczna (80,1%).

Z wyjaśnień zastępcy Wójta wynikało, że niższe od planowanego wykonanie funduszu w 2021 r. wynikało z trudnego czasu pandemii COVID-19. Chęć zmiany przedsięwzięć lub ich zakresu, która pojawiła się po powstaniu problemów związanych z gwałtownym wzrostem cen na rynku oraz brakiem dostępnych wykonawców – okazała się bezskuteczna, ponieważ aby była możliwa ich realizacja, konieczne byłoby podjęcie uchwał przez zebrania wiejskie, co w dobie pandemii okazało się niemożliwe.

(akta kontroli str. 282-321)

W latach objętych kontrolą 10 przedsięwzięć finansowanych było jednocześnie z funduszu sołeckiego (110,3 tys. zł) oraz z innych środków budżetowych Gminy – poza pulą funduszu (200,8 tys. zł).

(akta kontroli str. 322)

2.2. W zakresie prawidłowości realizacji w latach 2021 i 2022 wydatków budżetowych zrealizowanych w ramach funduszu badaniem objęto wykorzystanie wszystkich środków funduszu w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 30 września 2022 r. (596,7 tys. zł, z tego: 394,0 tys. zł w 2021 r. i 202,7 tys. w 2022 r.).

(akta kontroli str. 323-465)

Stwierdzono, że zgodnie z zasadami określonymi w art. 2 ust. 6 ustawy o funduszu, środki funduszu przeznaczone na realizację przedsięwzięć, które:

- zgłoszono we wnioskach sołectw,
- były zadaniami własnymi Gminy, o których mowa w art. 7 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym,
- służyły poprawie warunków życia mieszkańców,
- były zgodne ze strategią rozwoju Gminy.

(akta kontroli str. 327-331, 351, 372-374, 378-386, 393-397, 399, 402, 414, 417-418, 425-427, 431-433, 439-441, 450-451, 459, 461-462)

Badanie kwalifikacji wydatków poniesionych na realizację przedsięwzięć wykazało, że zakwalifikowano je do prawidłowych paragrafów klasyfikacji budżetowej, za wyjątkiem wydatku na kwotę 0,8 tys. zł, co opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 374, 393, 402)

Szacunkowa wartość zamówień dotyczących zadań sfinansowanych objętymi badaniami NIK wydatkami w ramach funduszu, w każdym przypadku była mniejsza

niż 130 tys. zł. W związku z tym przy ich udzielaniu nie stosowano ustawy – Prawo zamówień publicznych (art. 2 ust. 1 pkt 1). Zasady i tryb postępowania przy udzielaniu zamówień, których wartość była mniejsza niż ww. kwota, określono w Regulaminie udzielania przez Gminę Wicko zamówień publicznych, których wartość bez podatku od towarów i usług jest mniejsza niż 130 000 złotych, stanowiącym załącznik nr 1 do zarządzenia nr WG/2/2021 Wójta Gminy z dnia 4 stycznia 2021 r.

W zakresie przestrzegania postanowień ww. regulaminu kontrolą objęto dokumentację postępowań o udzielenie 18 zamówień publicznych, na które wydano ze środków funduszu 308,7 tys. zł, co stanowiło 52 % skontrolowanych wydatków. Stwierdzono, że wyboru wykonawców dokonano zgodnie z ww. regulaminem, tj.:

- zamówienia publiczne były udzielane według procedur przewidzianych dla trzech przedziałów wartości: nieprzekraczającej 40 tys. zł, równej lub przekraczającej kwotę 40 tys. zł i mniejszej niż 60 tys. zł oraz równej lub przekraczającej kwotę 60 tys. zł i mniejszej niż 130 tys. zł (§ 2 ust. 7 regulaminu),
- 15 zamówień o wartości nieprzekraczającej 40 tys. zł realizowano w oparciu o pisemne zlecenia, a udokumentowaniem dokonanych czynności była także faktura za zrealizowany przedmiot zamówienia (§ 3 ust. 2 regulaminu),
- jedno zamówienie o wartości netto 35,0 tys. zł realizowano na podstawie pisemnej umowy, określającej warunki wykonania zamówienia, a udokumentowaniem dokonanych czynności była również faktura za zrealizowany przedmiot zamówienia (§ 3 ust. 3 regulaminu),
- dwa zamówienia (na roboty budowlane) o wartości netto 88,6 tys. zł i 103,0 tys. zł realizowano na podstawie pisemnych umów, określających warunki wykonania zamówienia. Zawarcie umów poprzedzono zapytaniami ofertowymi, zgodnie z § 3 ust. 4 regulaminu. Czynności udzielenia zamówienia udokumentowano: zapytaniami ofertowymi, ofertami potencjalnych wykonawców, pisemnymi umowami zawartymi z wybranymi wykonawcami oraz fakturami za zrealizowany przedmiot zamówienia (§ 3 ust. 5 pkt. 1-4 regulaminu). Ponadto stwierdzono, iż dokumentacja zawierała kosztorysy inwestorskie, a także protokoły odbioru robót (§ 3 ust. 5 pkt. 5-6 regulaminu). Wybór najkorzystniejszej oferty został dokonany w oparciu o kryterium najniższej ceny, zgodnie z § 3 ust. 6 regulaminu.

(akta kontroli str. 466-508)

2.3. W zakresie wykonania przedsięwzięć w ramach funduszu badaniem objęto zadania, których realizację sfinansowano wydatkami objętymi kontrolą w ramach pkt 2.2 wystąpienia pokontrolnego.

W wyniku analizy dokumentacji Urzędu oraz przeprowadzonych oględzin miejsc realizacji wybranych zadań w dziewięciu sołectwach¹⁸ stwierdzono, że wszystkie przedsięwzięcia zostały wykonane. W przypadku zadań, w których zaplanowano efekty rzeczowe stwierdzono, że zostały one osiągnięte. Zadania wykonano zgodnie z zakresem określonym we wnioskach sołectw. Przykładowo:

- w sołectwie Białogarda na placu zabaw zamontowano: trampolinę ziemną oraz zjazd linowy (tyrolka),
- w sołectwie Charbrowo wykonano konstrukcję mostku, przeprowadzono naprawę placu zabaw oraz wykorzystano zakupione płyty drogowe typu yumb na potrzeby

¹⁸ 2021 r. – sołectwa: Białogarda – „Doposażenie placu zabaw”, Charbrowo – „Charbrowo – remont mostku”, „Charbrowo – ul. Cicha – utwardzenie drogi”, Geś – „Remont świetlicy”, Nowęcín – „Nowęcín, ul. Lipowa – budowa kanalizacji”, Roszczyce – „budowa drogi w m. Nieznachowo – etap I”, Sarbsk – „Montaż dwóch wyświetlaczy radarowych”, 2022 r. – sołectwa: Charbrowo – „Remont świetlicy wiejskiej w m. Krakulicy”, Łebieniec – „Wykonanie ogrodzenia wokół świetlicy wiejskiej w Łebieńcu”, „Montaż oświetlenia na boisku wiejskim w Łebieńcu”, Sarbsk – „Demontaż oraz budowa kompleksowa przepustu w Dymnicy – droga 147 (skrzyżowanie dróg 120, 119, 27/1)”, „Budowa zadaszania przy świetlicy wiejskiej w Sarbsku”, „Doposażenie terenu przy świetlicy wiejskiej w Sarbsku oraz terenu rekreacji w Ulinii”, Wrzeście – „Wyposażenie OSP Wrzeście w maszt oświetleniowy stojący i Żarnowska – „Zakup i montaż urządzenia typu Tarzan na placu zabaw w m. Żarnowska”.

- remontu ul. Cichej; ponadto w miejscowości Krakulice (w tym samym sołectwie) wyremontowano świetlicę wiejską,
- w sołectwie Geś wyremontowano świetlicę wiejską,
  - w sołectwie Łebieniec zamontowano ogrodzenie przy świetlicy wiejskiej oraz linię zasilającą, słup oświetleniowy i oprawę LED na boisku sportowym,
  - w sołectwie Roszczyce w miejscowości Nieznachowo wykorzystano zakupione kruszywo drogowe na potrzeby cząstkowego załatania nawierzchni drogi,
  - w sołectwie Sarbsk na placu zabaw zamontowano bujaki sprężynowe, a przy drodze – radarowe wyświetlacze prędkości oraz wykonano zadaszenie przy świetlicy wiejskiej; ponadto w miejscowości Dymnica (w tym samym sołectwie) wykonano remont przepustu do przeprowadzenia cieku położonego wzdłuż drogi gminnej,
  - w sołectwie Wrzeście, obok placu zabaw i świetlicy, przy siedzibie ochotniczej straży pożarnej, zamontowano lampę oświetleniową LED,
  - w sołectwie Żarnowska na placu zabaw zamontowano zjazd linowy (tyrolka).
- (akta kontroli str. 509-526)

2.4. Wniosek o zwrot z budżetu państwa części wydatków Gminy wykonanych w ramach funduszu za rok 2021 został przekazany Wojewodzie w dniu 26 maja 2022 r., tj. w terminie określonym w § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 8 lipca 2014 r. w sprawie wzorów informacji przekazywanych przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) i wojewodę, trybu zwrotu części wydatków gmin wykonanych w ramach funduszu sołeckiego oraz wzoru wniosku o ten zwrot¹⁹. W związku z błędnie wskazaną w ww. wniosku kwotą bazową, w dniu 29 czerwca 2022 r. została przekazana korekta wniosku z właściwą kwotą.

Wykazana we wniosku, jak i w jego korekcie, kwota wykonanych wydatków w ramach funduszu (394,0 tys. zł) była zgodna z danymi wykazanymi w sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za 2021 r.

Wójt Gminy nie otrzymał od Wojewody informacji o ewentualnym stwierdzeniu braków lub innych błędów w ww. wniosku.

(akta kontroli str. 527-530)

2.5. Otrzymana²⁰ przez Gminę w 2022 r. kwota dotacji z budżetu państwa z tytułu zwrotu części wydatków wykonanych w ramach funduszu w 2021 r. wyniosła 71,8 tys. zł, co stanowiło 18,216% kwoty wykonanych wydatków w ramach funduszu w 2021 r.

Biorąc pod uwagę kwotę bazową w Gminie (K_b) w 2021 r.²¹ oraz średnią kwotę bazową w kraju (K_{bk}) w tym roku²², wielkość otrzymanej z budżetu państwa refundacji, po zastosowaniu przez Wojewodę mechanizmu korygującego²³ (zgodnie z art. 12 ust. 3 ustawy o funduszu), który skutkuje obniżeniem wysokości zwrotu części wydatków wykonanych w ramach funduszu w 2021 r., była zgodna z przepisami art. 3 ust. 8 pkt 2 w zw. z art. 12 ust. 3 ww. ustawy.

(akta kontroli str. 528, 531-532)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

¹⁹ Dz. U. poz. 916, ze zm.

²⁰ Wpływ na rachunek bankowy Gminy w dniu 29 sierpnia 2022 r.

²¹ 5 291,19 zł

²² Obliczona przez Ministra Finansów kwota K_{bk} na 2021 r. wyniosła 4.859,66 zł.

²³ <https://www.gov.pl/web/mswia/informacja-dotyczaca-wysokosci-zwrotu-w-2022-r-z-budzetu-panstwa-czesci-wydatkow-gmin-wykonanych-w-ramach-funduszu-soleckiego-w-2021-r>

W 2022 r. wydatek w kwocie 836,40 zł za 15 t piasku sianego wraz z transportem (faktura VAT nr 44/08/2022 z 25 sierpnia 2022 r.) w całości zaklasyfikowano do § 4270 – Zakup usług remontowych, podczas gdy zgodnie z załącznikiem nr 4 „Klasyfikacja paragrafów wydatków i środków” do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie klasyfikacji budżetowej²⁴, powinien on zostać ujęty w § 4210 – Zakup materiałów i wyposażenia (221,40 zł – za piasek) i § 4300 – Zakup usług pozostałych (615,00 zł – za transport piasku).

(akta kontroli str. 374, 402-413)

Główna księgowa wyjaśniła m.in., że powyższy wydatek dokonany na podstawie ww. faktury została sklasyfikowana jako zakup usług remontowych, ponieważ zakup piasku został wykorzystany do naprawy drogi, zgodnie z wnioskiem sołectwa. Pracownik merytoryczny opisując fakturę nie opisał w sposób szczegółowy i dokładny celu poniesionego wydatku, tylko ogólną sytuację.

Z wyjaśnień zastępcy Wójta wynikało, iż podczas prac polegających na remoncie drogi gminnej w miejscowości Geś, w wyniku poruszania się po drodze sprzętu ciężkiego (koparka, ciężarówka, zagęszczarka, walec) zarwała się rura wodociągowa znajdująca się w pasie drogi, dlatego też wykonano wykop w celu usunięcia awarii, a środki na zakup materiału uzupełniającego pochodziły z funduszu sołeckiego, gdyż to w następstwie prowadzonych prac drogowych powstała przedmiotowa awaria.

(akta kontroli str. 537-539, 540-541)

W ocenie NIK powyższe argumenty nie usprawiedliwiają niezgodnego z obowiązującymi przepisami zaklasyfikowania ww. wydatku budżetowego.

W wyniku powyższej nieprawidłowości w sprawozdaniu Rb-28S za 2022 r. kwoty wykonanych wydatków w rozdziale 60016 – Drogi publiczne gminne: w § 4270 zawyżono o 836,40 zł, a zaniżono w § 4210 o 221,40 zł i w § 4300 o 615,00 zł.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykorzystanie środków funduszu w Gminie w skontrolowanych latach. Badanie wykorzystania ww. środków w kwocie 596,7 tys. zł, w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 30 września 2022 r., na przedsięwzięcia zgłoszone przez 13 sołectw wykazało, że wykorzystano je zgodnie z zasadami określonymi w art. 2 ust. 6 ustawy o funduszu sołeckim. Badanie postępowań o udzielenie zamówienia publicznych wykazało, że przeprowadzono je zgodnie z wewnętrznymi regulacjami dotyczącymi zamówień o wartości poniżej 130 tys. zł. Przedsięwzięcia, na które wydano objęte badaniem środki zostały zrealizowane. Stwierdzono jednak, że wydatek w kwocie 0,8 tys. zł zakwalifikowano do nieprawidłowego paragrafu klasyfikacji budżetowej.

Wójt terminowo przekazał Wojewodzie wniosek o zwrot części wydatków poniesionych w ramach funduszu w 2021 r., wskazując w nim (po uwzględnieniu złożonej korekty tego wniosku) wymagane dane i prawidłowe kwoty.

Stwierdzona nieprawidłowość w zakresie klasyfikacji ww. wydatku budżetowego nie miała istotnego wpływu na ocenę działalności w kontrolowanym obszarze.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujący wniosek:

Wnioski

- prawidłowo klasyfikować wydatki budżetowe.

²⁴ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 513, ze zm.).

Uwagi Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosku

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Gdańsk, dnia 27 kwietnia 2023 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku

Dyrektor

Kontroler
Beata Smyk
starszy inspektor kontroli państwowej

.....
podpis

p.o. WICEDYREKTOR DELEGATURY
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
w Gdańsku
z up.
.....
podpis